



ΣΑΒΒΑΤΟ 28 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2026

**ΤΑΞΗ:** Α΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

**ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:** ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Υπεύθυνη ομάδας Αρχαίων Ελληνικών: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΧΑΝΤΖΟΥΛΗ

Επιμέλεια διαγωνίσματος: ΕΡΑΤΩ ΠΑΝΤΕΛΗ

**A. ΚΕΙΜΕΝΟ** Ξενοφώντας Ελληνικά, 2.2. §16, 19-20

Περμφθεις δὲ διέτριβε παρὰ Λυσάνδρῳ τρεῖς μῆνας καὶ πλείω, ἐπιτηρῶν ὅποτε Ἀθηναῖοι ἔμελλον διὰ τὸ ἐπιλελοιπέναι τὸν σῖτον ἅπαντα ὃ τι τις λέγοι ὁμολογήσειν. [...]

Θηραμένης δὲ καὶ οἱ ἄλλοι πρέσβεις ἐπεὶ ἦσαν ἐν Σελλασία, ἐρωτώμενοι δὲ ἐπὶ τίνι λόγῳ ἤκοιεν εἶπαν ὅτι αὐτοκράτορες περὶ εἰρήνης, μετὰ ταῦτα οἱ ἔφοροι καλεῖν ἐκέλευον αὐτούς. Ἐπεὶ δ' ἤκον, ἐκκλησίαν ἐποίησαν ἐν ἣ ἀντέλεγον Κορίνθιοι καὶ Θηβαῖοι μάλιστα, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι τῶν Ἑλλήνων, μὴ σπένδεσθαι Ἀθηναίοις, ἀλλ' ἐξαιρεῖν. Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔφασαν πόλιν Ἑλληνίδα ἀνδραποδιεῖν μέγα ἀγαθὸν εἰργασμένην ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις γενομένοις τῇ Ἑλλάδι, ἀλλ' ἐποιοῦντο εἰρήνην ἐφ' ᾧ τὰ τε μακρὰ τείχη καὶ τὸν Πειραιᾶ καθελόντας καὶ τὰς ναῦς πλὴν δώδεκα παραδόντας καὶ τούς φυγάδας καθέντας, τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ φίλον νομίζοντας Λακεδαιμονίους ἔπεσθαι καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ὅποι ἂν ἠγῶνται.

**B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**

1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ἐπεὶ δ' ἤκον, ... ὅποι ἂν ἠγῶνται».

**Μονάδες 30**

2. Ποιες ἦταν οἱ κινήσεις τοῦ Θηραμένη ἀφοῦ στάλθηκε τὴν πρώτη φορὰ στον Λύσανδρο; Πῶς θα τον χαρακτηρίζατε ἀπὸ αὐτὴν τὴν στάση;

**Μονάδες 10**

3. Να παρουσιάσετε τους όρους της συνθηκολόγησης που προτείνουν οι Λακεδαιμόνιοι, διακρίνοντας τον βασικό όρο από εκείνους που αποτελούν προϋπόθεση για την υλοποίησή του και να εντοπίσετε τα εκφραστικά μέσα που αξιοποιούνται για την καταγραφή τους.

**Μονάδες 10**

4. Έπειτα ο Λύσανδρος συγκέντρωσε τους συμμάχους και τους είπε να συσκεφθούν για την τύχη των αιχμαλώτων. Τότε κατηγορήθηκαν για πολλά οι Αθηναίοι: για εγκλήματα που είχαν κάνει και γι' άλλα που είχε ψηφίσει η συνέλευσή τους να κάνουν αν κέρδιζαν τη ναυμαχία – να κόψουν το δεξί χέρι σ' όλους τους αιχμαλώτους. Τους κατηγορήσαν κι ότι είχαν ρίξει στη θάλασσα ολόκληρο το πλήρωμα των πολεμικών που 'χαν στα χέρια τους, ενός ανδριώτικου κι ενός κορινθιακού· ο Φιλοκλής ήταν ο Αθηναίος στρατηγός που τους εξόντωσε. Ειπώθηκαν κι άλλα πολλά, κι αποφασίστηκε να εκτελέσουν όσους αιχμαλώτους ήταν Αθηναίοι εκτός από τον Αδείμαντο (αυτός μονάχος, στη συνέλευση, είχε εναντιωθεί στο κόψιμο των χεριών – μερικοί μάλιστα τον κατηγορήσαν ότι προδίδει τον στόλο).

*Ξενοφώντας Έλληνικά, 2.1. §31-32 [Μετάφραση: Ρόδης Ρούφος]*

Ποια ήταν η στάση των συμμάχων της Σπάρτης στη σύσκεψη για τους αιχμαλώτους από την ναυμαχία; Ποια ήταν η στάση κυρίως των Κορινθίων και των Θηβαίων απέναντι στους Αθηναίους κατά την κρίσιμη συνεδρίαση για την ειρήνη; Ποια κοινά στοιχεία εντοπίζετε στις δυο συνεδριάσεις; Στην απάντησή σας να λάβετε υπόψη και τα δύο κείμενα που σας έχουν δοθεί (πρωτότυπο και μεταφρασμένο).

**Μονάδες 10**

5. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με ομόρριζα (απλά ή σύνθετα) του ρήματος *έποιησαν*, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:

- i. Ο Οδυσσέας Ελύτης, από τους σημαντικότερους Έλληνες ....., έχει τιμηθεί με το βραβείο Νόμπελ.
- ii. Μην ..... τα λόγια μου, δεν είπα ποτέ κάτι τέτοιο!
- iii. Να ..... τον ελεύθερο χρόνο σου με δημιουργικές μορφές ψυχαγωγίας.
- iv. Το ..... στη γειτονιά μου φημίζεται όχι μόνο για το υπέροχο ψωμί του, αλλά και τα καταπληκτικά γλυκά που έχει.
- v. Σε είχα ..... να μην ανακατευτείς σε αυτή την υπόθεση, αλλά εσύ δεν με άκουσες.

**Μονάδες 10**

6. α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για τις παρακάτω λέξεις του κειμένου (μονάδες 5):

- i. *πρέσβεις*: τη γενική ενικού
- ii. *μεγίστοις*: την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό
- iii. *γενομένοις*: το α' ενικό πρόσωπο Οριστικής στον χρόνο και στη φωνή που βρίσκεται
- iv. *ναῦς*: την ονομαστική πληθυντικού
- v. *έκέλευον*: το γ' ενικό Υπερσυντελικού στην φωνή που βρίσκεται

6. β. Να μεταφερθούν όλοι οι κλιτοί τύποι στον άλλο αριθμό: «ἐκκλησίαν ἐποίησαν ἐν ἧ ἀντέλεγον Κορίνθιοι». (μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

7. α. Να κάνετε συντακτική αναγνώριση των υπογραμμισμένων όρων (μονάδες 7):

- |                            |                |
|----------------------------|----------------|
| i. <i>Πεμφθείς</i> :       | <i>στο/στη</i> |
| ii. <i>ἐν Σελλασία</i> :   | <i>στο/στη</i> |
| iii. <i>ἐκκλησίαν</i> :    | <i>στο/στη</i> |
| iv. <i>τῶν Ἑλλήνων</i> :   | <i>στο/στη</i> |
| v. <i>ἐξαιρεῖν</i> :       | <i>στο/στη</i> |
| vi. <i>μέγα</i> :          | <i>στο/στη</i> |
| vii. <i>τούς φυγάδας</i> : | <i>στο/στη</i> |

β. Να αντιστοιχίσετε τις δευτερεύουσες προτάσεις της Στήλης Α με το είδος τους από τη Στήλη Β. Δύο στοιχεία της Στήλης Β περισσεύουν (μονάδες 3)

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1. ὁπότε Ἀθηναῖοι ἔμελλον... τὸν σῖτον ἅπαντα	Α. δευτερεύουσα ονομαστική ειδική πρόταση
2. ἐπεὶ ἦσαν ἐν Σελλασία	Β. δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση
3. ὅτι αὐτοκράτορες περὶ εἰρήνης (ἦκοιεν)	Γ. δευτερεύουσα ονομαστική πλάγια ερωτηματική πρόταση
	Δ. δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση
	Ε. δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση

**Μονάδες 10**

8. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Ξενοφώντας

- α. εξορίστηκε από την Αθήνα εξαιτίας της αριστοκρατικής καταγωγής του.
- β. έχασε τον γιο του, τον Γρύλλο, στη μάχη της Μαντινείας (362 π.Χ.).
- γ. δέχθηκε βαθύτατη επίδραση από την ηγετική φυσιογνωμία του Περικλή.
- δ. έγραψε τα Έλληνικά που αποτελούν τη σπουδαιότερη πηγή για τα γεγονότα της περιόδου 431-411 π.Χ.
- ε. παραθέτει ποιητικές εκφράσεις στο κείμενό του και χρησιμοποιεί το απλοποιημένο αττικό ιδίωμα.



ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!!!

ΑΡΕΙΤΟΛΟΓΟ

Δάφνη - Αγ. Δημήτριος